

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 43, Fylke: N. Trøndelag
 Tilleggsspørsmål nr. Herad: Beitstad
 Emne: Ting til legedom og vörn mot sykdom. Bygdelaq: Lör: Beitstad
 Oppskr. av: Olaf K. Kelnan Gard: Kelnan.
 (adresse): Kelnan pr. Steinkjer G.nr. Br.nr.
 A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. *Mest eller det jeg har seet*
 B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

St Ringer.

1. ja, folk har brükt ringer, som mid-
del mot gikt eller stivhet i kroppen.
2. Som regel var disse ringer av koppar,
messing, tildels også med tinn, men
også edlere metal som sølv.
Ringene var glatte, uden inskripsjon,
men gjerne med en indre og en ytre
ring av to forskjellige metaller, og
arbeidet sammen til en ring med
det edleste metal syndig på ytter-
siden og det simplere på innsiden.
3. Ringene ble kjendt gjennom omreisende
folk, som også skaffet dem til de
som vilde bruke dem. De ble kjøpt,
men prisen var kanskje noe forskjel-
lig og kan ikke oppgis.
4. De ringer som var sammensatt av
2 eller flere sorter metall ble betegn-
et som elektriske, og kroppens
hudvasker ville ved beröring med
metallringen bewirke elektriske strøm-
ninger. Ellers var også ringene

betegnet som magnetiske

5. Del som her er nevnt kjennes ikke her.

B. Strumbånd.
 C. Hengesmykker.
 D. Belter.

} Disse ting kjennes ikke her som middel mot sykdom.

10. Disse belter var nok en tid i bruk også her. Jeg husker de ble brukt av enkelte så sent som i 1890-åra. De var sammensatt av koppar- og zinkplater, som holdig var omkring 4 cm. i firkant, var fastet sammen til et belte og føret med tøy på innsiden (den siden som skulle vende mot kroppen). Beltene skulle behandles med eddik og bæres om midjen på bare kroppen. Det het sig å være bra mot gikt og rygsmerter.

I første tilgang ble disse belter kjent gjennom omreisende folk, men senere også gjennom annonser i avisene, fra firmaer som fabrikerte dem.

11. De ble kaldt elektriske belter.

12. Se under 10

13. Like ting måtte antagelig, i likhet med belter, behandles med eddik, fordi denne frembragte elektriske strømninger i disse ting som var sammensatt av forskjellige metaller.

E. Preringer.

14. Preringer ble brukt av enkelte menn i årene omkring 1890, - sandsynligvis også før.

15. De ringe som jeg så var av guld. Min morfar hadde slike öreringer, og en til i nabobolaget husker jeg også. Disse guld öreringer kunne vist vare ca. 2 mm. tykke, var runde av form og laget av rund gulltråd, uten skiver eller stene. Det var søtt huller i öreflippene og ringene kunne settes på eller tas vekk etter behag. Disse to menn som her er nevnt var de siste som hadde öreringer her. De var eldre personer da jeg vokste opp og levde noen år etter 1900.

16. De hadde ringe i begge örer.

17. De öreringer som de to nevnte menn brukte, var antagelig bare brukt som stas.

19. Kvinnene bar öreringer mere "mandjeunt" enn mennene, men det er mest sandsynlig, at det var for stasens eller pyntens skyld. Kvinneoringene var mere ovale av form, enn mennenes, og utstyrt med "dobber" eller stene. Iltsa mere forsigt gjort, mere fine.

F. Forskjellige ting.

20. De ting som er nevnt under dette spørsmål, har ikke jeg hørt nevnt.

21. Hesteskoen over inngangsdøren mot ulykker er vel noksa velkjent, men det skal anføres, at den også her omkring var jeunt å se like fram til årsskiftet 1900.

Olaf E. Lehmann.